

entrevista

Joan Coscubiela

"La història reconeixerà a CCOO la tasca de cohesionar socialment Catalunya"

Secretari General de CCOO de Catalunya

Enguany CCOO celebra 30 anys com a primer sindicat de Catalunya. En fa 12 que Joan Coscubiela ha dut el timó de l'agrupació guanyant les darreres tres eleccions. Satisfacció és la sensació que millor descriu Coscubiela en el seu últim mandat com a secretari general

JORDI MOLINA jmolina@canvi16.info

Tinc entès que acaba de tornar d'un viatge a Algèria una mica accidentat...

Estava fent un *tracking* al sud d'Algèria, prop de Níger, al Tassili Hoggar. Després de 45 anys de muntanyisme vaig haver de caure per allà on Crist va perdre les espadenyes... Però em vaig recuperant sense problemes.

Tot just arribar, es va assabentar de la mort de Josep Benet. Es va parlar molt de la seva transcendència política i humana, però quina relació el va unir amb la lluita sindical?

La mort de Josep Benet em va sorprendre molt. Havia estat amb ell en dues o tres ocasions des de principis d'any, una va ser per entregar-li el carnet solidari de CCOO. Hauria desitjat que en els recordatoris que se li van fer s'hagués fet més èmfasi a la seva vinculació social.

Per a ell les llibertats nacionals i les llibertats socials estaven unides indistriablement. Josep Benet va estar molt implicat en les lluites obres dels anys 60 i 70 i sempre va donar recolzament als sindicalistes que estaven empresonats en aquell moment.

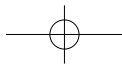

CCOO ha guanyat les eleccions sindicals des que a Catalunya existeix la democràcia. Què la diferencia dels altres sindicats?

El fet que CCOO hagi guanyat durant 30 anys les eleccions a Catalunya posa de manifest que la nostra representativitat és molt sòlida. La nostra gent sap que la representativitat només pot néixer dels centres de treball, de l'afiliació i del seu vot. Això ens fa independents de tots els poders i ens permet gaudir de la seguretat de la gent, que és conscient de la nostra independència i sap que a la nostra agenda prevalen els drets de les treballadores i els treballadors.

Tot i que hi ha qui diu que la funció sindical es dilueix quan qui governa és l'esquerra. Què n'ha de dir, d'aquesta vinculació?

Ser independent no vol dir ser indiferent a les polítiques ni equidistant als valors. CCOO té uns valors que estan situats clarament a l'esquerra. Ara, això no significa en cap cas

IVAN GIMÉNEZ

“*Els governs de CiU mai van entendre el paper del sindicalisme, mentre que amb els dos tripartits hi ha hagut un canvi d'actitud que esperem que sigui sincera*

que quan l'esquerra estigui a l'oposició la nostra feina sigui fer de fidel infanteria, ni molt menys que quan estigui al govern la nostra funció es redueixi a un “sí” acrític. Amb el govern de Zapatero hem tingut discrepàncies profundes i també amb els dos tripartits. Quan l'esquerra fa polítiques fiscals de la dreta nosaltres ens hi oposem i intentem combatre-la.

Per què a Catalunya mai ha prosperat un sindicat nacionalista, com

per exemple sí que ha passat al País Basc?

Si ens hem mantingut durant 30 anys com a primer sindicat de Catalunya és perquè hem sabut interpretar el moment històric en què vivíem. Entendre la realitat de Catalunya va ser entendre la necessitat d'un sindicat de classe i nacional. Un dels grans orgulls que podem sentir la gent de CCOO és el de ser un dels principals artífexs de la cohesió social a Catalunya a través de l'articulació de treballadors nacs

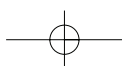
a aquí i a qualsevol lloc de l'estat i, avui, del món. La història acabarà reconeixent a CCOO aquest factor de cohesió social. Gràcies a la visió de classe i la visió nacional vam fer inviables qualsevol dels altres projectes sindicals dels anys 80 que competien amb nosaltres, tant un sindicalisme autàrquic com un de classe però que negava la identitat catalana.

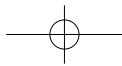
Ha notat una millora substancial en la gestió de les polítiques socials des que governa el tripartit o creu que la classe política d'esquerres es modera quan arriba al poder?

No només quan arriba al poder, sinó també quan estan a l'oposició. Malauradament, el conflicte social ha deixat de ser un protagonista de la política. Es veu clarament amb la política de Zapatero, que practica unes clares posicions de llibertats civils, però en matèria econòmica i fiscal seria difícil trobar diferències clares amb partits de dretes. Ens preocupa que la política, en conjunt, hagi abandonat la centralitat del conflicte social, eix fonamental en el diàleg polític entre els anys 60 i 80. Això encara es veu amb més evidència a Catalunya, on el protagonisme que han assolit els temes nacionals ha provocat la indistinció política entre esquerres i dretes en temes econòmics i fiscals.

Aleshores, vol dir que els governs de Convergència i els darrers governs socialistes pràcticament no es diferencien?

Els governs de CiU mai van entendre el paper del sindicalisme. Precisament per això van negar la funció de la concertació social, és a dir, la negociació col·lectiva dels grans interessos generals. Sempre que ens cridaven en alguna taula el nostre paper quedava completament diluït entre entitats com les cambres de comerç, la borsa o les universitats privades. Són associacions legítimes però que no representen

entrevista

interessos generals, com sí que fan els sindicats, tal i com diu la Constitució. En aquest sentit, els dos governs de progrés han tingut un canvi d'actitud, propiciant la concertació social i els pactes. Tot i que, massa vegades, em queda el dubte si aquesta aposta és sincera o instrumental. Això ho sabrem aviat, depèn el que passi amb la llei d'educació de Catalunya. Si el govern català respecta els continguts del Pacte Nacional per l'Educació signats amb l'anterior tripartit, la seva aposta per la concertació social haurà adquirit credibilitat.

És segurament en l'ensenyament on s'han fet més paleses les discrepàncies amb el Govern i, més concretament, amb el conseller Maragall.

L'educació va ser un dels terrenys de més acord amb el primer tripartit, però curiosament, en el segon, ens trobem com, amb el conseller Maragall al capdavant, es trenca aquest plantejament de consens i es presenta un document de bases que va en direcció contrària al Pacte Nacional per l'Educació i que pretén consolidar la doble xarxa educativa i fins i tot crear dins la xarxa pública uns suposats centres d'excel·lència, quan en educació l'excel·lència ha de ser que, en condicions d'igualtat, el màxim de gent pugui accedir a l'escola.

Tampoc en matèria de polítiques fiscals hi ha hagut consens amb el Govern...

Hem tingut conflictes importants i hem estat en contra que el govern de progrés hagi modificat l'Impost de Successions i Generacions. A més, les dades del 2007 de recaptació fiscal de la Generalitat ens donen la raó. A diferència d'altres impostos, aquest no ha baixat. Així, la por que va utilitzar el conseller Castells en relació a la pèrdua de recaptació no era certa o, almenys, no es demostra amb les dades.

CCOO s'ha mostrat crítica amb el paper dels mitjans de comunicació en diverses ocasions. Què pensa que cal en determinades plataformes mediàtiques?

Els mitjans han de ser impulsors de la pluralitat social i contribuir a la creació de contrapoders socials, almenys així ho entenem des de CCOO. En aquest sentit, els mit-

partits qui segueixen l'agenda dels mitjans. L'altre factor és com la professió periodística està sent absorbida i aplanada pels grups econòmics i les empreses.

Però no considera que en el periodisme, com en molts altres sectors, els profesionlas estan mancats d'eines per garantir la seva independència?

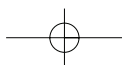
Només dignificarem la professió periodística si aconseguim millorar les condicions de treball dels professionals de la comunicació. És evident que als professionals els costa mantenir una línia de diferenciació a causa, en els més joves, d'unes condicions contractuals precàries. Només els grans periodistes consagrats, "les patums", la gent que té un nom i que negocia les seues contractes, es poden garantir la llibertat. Aquesta desigualtat entre el 5% de la professió privilegiada i el 95% restant és el que hem de mirar d'equilibrar. No podem oblidar que el dels mitjans de comunicació és un dels gremis més precaris, una precarietat que afecta directament el contingut del treball.

El que en el nostre país sembla bolxevic, en països nòrdics o de centreeuropa forma part de la cultura i pedagogia democràtiques

jans estan patint una certa crisi amb dos problemes importants i greus. El primer és l'alineament dels mitjans amb plantejaments polítics partidaris. Hi ha moments en què no saps si és el mitjà qui està al servei d'un partit polític o si són els

Vostè ha dit que hi ha polítiques de dretes en països europeus que estan més avantatjades en matèries socials que les d'esquerres d'aquí. Fins a quin punt ha castigat al país la tardana arribada de la democràcia a Espanya?

El franquisme ha fet molt de mal. No només ha generat una cultura que resta valor a allò públic, sinó que ha provocat que els ciutadans se sentin més propietaris que ciutadans, i aquest sentiment és brutal en matèries, per exemple, d'habitatge. Si a això hi afegim que fins l'any 1982 no hi va haver governs d'esquerres, la socialdemocràcia espanyola és molt feble. En canvi, la socialdemocràcia de centreeuropa o nòrdica té molt clar que la propietat privada no és un bé absolut, que com tots els drets ha de ser

equilibrat amb altres tan bàsics com l'habitatge. El que aquí sembla bolxevic en països nòrdics són polítiques que ningú discuteix, de civilització, molt arrelades a la cultura política d'allà. El que sí que hem aconseguit és que una conquesta obrera com és la Seguretat Social s'hagi convertit en un dret de civilització a l'Estat espanyol. Però això no ha succeït en altres aspectes, en part, a causa de la debilitat de l'esquerra a l'hora de fer pedagogia social.

Contra més autogovern millors perspectives socials tenen els sindicats? O, encara més lluny, la independència és la solució per a la igualtat i la justícia social?

La fórmula de govern no garanteix l'orientació de les polítiques socials. Es poden fer polítiques d'esquerra des d'un estat central o des d'un autonòmic o des d'una Catalunya independent. En relació a la independència, penso que cal abordar-la des de la normalitat. Hauria de ser normal la formulació de la pregunta, hauria de ser una consulta legítima i prevista constitucionalment. Però, personalment, tinc dubtes sobre si la independència milloraria les condicions de vida de la gent. No tinc clar que, en matèria de política econòmica i fiscal, un estat més petit tingui més capacitat per fer front a les grans multinacionals. Emocionalment, cada vegada que vaig a Madrid, els dos següents dies veig amb més gràcia la independència, però quan fa una setmana que torno a ser aquí i veig com alguns governen Catalunya en torno a tenir dubtes.

El sector bàsic del transport està de vaga. Sindicats com ACTUB i CGT creuen que la proposta de TMB no és justa per als conductors d'autobusos, que han comunicat una vaga indefinida. Quina és la posició de CCOO?

Compartim la reivindicació dels conductors d'autobusos pel que fa als dos dies de festa setmanals. Però estem completament en contra de l'estratègia que s'ha dut a terme, ja que porta a una radicalització sense sortida. En primer lloc perquè és un plantejament que s'ha fet fora del marge del conveni i, en segon lloc, perquè dificulta la combinació entre dos dies de descans a la setmana i el pacte vigent de jornada laboral anual. Penso que s'ha volgut entrar en una dinàmica de radicalització de la qual segurament els més perjudicats seran els treballadors.

Per acabar, com valora els últims resultats a les urnes?

De la mateixa manera que els veia la Montserrat Carulla en l'entrevista que li va fer. Satisfacció en veure que l'esquerra continua governant Espanya, però preocu-

pació pel fet que el cost de la derrota del PP a les eleccions hagi estat la pèrdua de pluralisme polític en el nostre país i, per tant, un cert afebliment democràtic. No m'agradaria estar convençut que visc en una societat en què el principal argument polític sigui la por a un altre partit. La inseguretat, que utilitza molt la dreta, si la fa servir l'esquerra s'acabarà convertint en arma letal per a la democràcia.

Aquest és el seu darrer mandat després de 12 anys. Quins són els seus plans de futur?

Anar a la muntanya i no caure! M'agradaria continuar vinculat al sindicat, però des d'un nivell diferent. Pel que fa al vincle amb el concepte de la justícia social, me'l van inocular genèticament els meus pares i faci el que faci va indissolublement unit a mi. ■

No m'agradaria viure en una societat on el principal argument polític sigui la por. Si la fa servir l'esquerra s'acabarà convertint en una arma letal per a la democràcia

IVAN GIMÉNEZ